

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: I Hundrede Aar satte Fienden ei Fod Tæt udenfor Vebek, hvor Søen er reen

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "I Hundrede Aar satte Fienden ei Fod Tæt udenfor Vebek, hvor Søen er reen", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1840_657-intro-shoot-idm96.pdf (tilgået 24. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

“Tæt udenfor Vebek, hvor Søen er reen”

I 1841 digtede Grundtvig “Tæt udenfor Vebek, hvor Søen er reen”, som udkom i *Sange i Danske Samfund ved Anden Aprils Minde 1841*. Sangen er skrevet over melodien til folkevisen “Agnete og Havmanden” (DgF 38).

Grundtvig anvender figurer og billeder fra folke- og skæmteviser i sangen og lader dem optræde som symboler på personer og folkeslag med forbindelse til Slaget på Reden. Niels Fisker, hvis navn sandsynligvis er hentet fra skæmtevisen “Rævens arvegods” (DS 12), symboliserer kommandør Olfert Fischer; og Rosmer, som er kendt fra folkevisen af samme navn (DgF 41), fungerer både som et billede på briterne og Horatio Nelson. Havfruen, som kan knyttes til folkevisen “Havfruens Spaadom” (DgF 42), er sandsynligvis ikke en bestemt person, men kan, som det ofte forekommer hos Grundtvig, være et symbol på hele det danske folk (Toldberg 1950, s. 189).

*Havfruen kan også sigte til fregatten Havfruen, som var en del af optakten til Slaget på Reden (læs fx om konvojkonflikten hos Feldbæk 1985, s. 32 f.). Krigsskibet blev under en eskortering af 12 handelsskibe angrebet af tre engelske fregatter den 24. december 1799. Herefter åbnede fregatten Havfruen ild mod englænderne, som trak sig tilbage uden kamp.

I sangen mødes en fisker og havfrue, og sammen tænker de tilbage på Slaget på Reden (strofe 1-7). Fra strofe 8 handler sangen om, hvordan sømandskab er blevet erstattet af skolelærdom. De lærdes og sømændenes kvalifikationer sammenstilles, og det konstateres, at man ikke blot kan læse sig til et godt sømandskab (strofe 9-14). Fremtrædende danske søhelte nævnes, og der udtrykkes et håb om, at deres efterkommere fortsat vil udøve ærefulde bedrifter på havet (strofe 17).

Hans Kristian Rask berettede i sit tidsskrift *Morskabslæsning for den danske Almue* om fejringen i Danske Samfund 2. april 1841. Her beskrev han, at Grundtvig som et samtidigt vidne havde udlagt betydningen af Slaget på Reden for foreningens yngre medlemmer (Rask 1841, s. 214).